

**MUISTIO ETELÄ-JA KESKI-POHJANMAAN JA POHJANMAAN
KALATALOUDEN YHTEISTYÖRYHMÄN II VIIDENNESTÄ KOKOUKSESTA
06.10.2022, klo.08.30-11.30**

(Punaisella Suomen Kalastusopaskillan/Reijo Salmelan 26.10.2022
lähettämät kommentit koskien muistioita).

1. Puheenjohtaja aloitti kokouksen lyhyellä yhteenvedolla toimintatavoista ja työjärjestyksestä. Todettiin myös, että puheenjohtajana toimii Tuomas Oikari (VARELY) ja sihteerinä Kyösti Nousiainen (VARELY).

Kokouskutsun mukaisesti käsiteltävinä asioina oli Järviseudun-, Lapuanjoen-, Kyrönjoen- ja Keski-Pohjanmaan kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat (KHS).

2. Todettiin läsnäolijat:

Tuomas Oikari, VARELY, puh.joht.

Kyösti Nousiainen, VARELY, sihteeri

Eeva Ruotsalainen, VARELY

Salmi Juhani, VARELY

Latvala Jyrki, EPOELY

Lotta Eklund, EPOELY

Lönnroth Malin, KKL

Nyqvist Marina, ÖFF

Salmela Reijo, Suomen Kalastusopaskilta

Hakala Eero, ProAgria Keski-Pohjanmaa/Keski-Pohjanmaan kalatalousalue

Jukka Kotola, SVK, (varaedustaja, varsinainen Ojajarju Juha)

Marko Paloniemi, Etelä-Pohjanmaan kalatalouskeskus/Järviseudun kalatalousalue

Mikael Luoma, Järviseudun kalatalousalue

Kimmo Riusala, Pohjanmaan liitto

Carina Rönn, Kvarkens Fiskeriområde

Esittäytymiskierroksen jälkeen puheenjohtaja otti esille mahdollisen kokouksen äänittämisasian/nauhottamisen. Käytiin lyhyt keskustelu asian tiimoilta, eli mikäli joku äänittää kokouksessa käydyt keskustelut kysyttiin onko osallistujilla mitään sitä vastaan. Kukaan läsnäolijoista ei ilmaissut asian suhteen kielteistä kantaa.

Edellisen kokouksen (09.03.2022, YTR II-4) muistion käsittelyn yhteydessä Reijo Salmela pyysi perustellen, että hänen läpikäyntimuistioversion stillisoitu versio (neljäs ytr möött 09.03.22_Muistio KNolta 2022-08-30_RSsan komm 2022-10-03) liitettäisiin tämän kokouksen liitteeksi. Ja siten tiedoksi täydentämään kokouksen muistiota, joka tosin oli jo liitteenä käyttö- ja hoitosuunnitelmien hyväksymispäätöksissä. Sen läpikäyntimuistioversion hän oli lähettänyt osalle kyseisessä kokouksessa mukana oleille. Puheenjohtaja totesi, että sihteeri toimii näin varmaan, ja liittää sen tämän kokouksen muistioon. Keskustelun jälkeen todettiin sihteerin ehdotuksesta, että se liitetään tämän muistion liitteeksi.

3. Aloitettiin keskustelu/KHS:n läpikäynti Juhani Salmen (VARELY) johdolla **Järviseudun-, Lapuanjoen-, Kyrönjoen- ja Keski-Pohjanmaan kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmia koskevista aiheista:**

Aluksi Juhani Salmi kertoi kaikista neljästä suunnitelmasta kootusti ns. perusasiat/tärkeät pääasiat, jonka jälkeen otettiin käsiteltäväksi kunkin kalastusalueen KHS omanaan.

Ensimmäisenä otettiin käsiteltäväksi Järviseudun kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma.

Kokouksen edetessä sovittiin, että Reijo Salmelan 5.10 lähettämät KHS:n tekemät kommentit liitetään pöytäkirjan liitteeksi. Joten niitä ei siten tarvitse erikseen kirjata tässä muistiossa (koskien Järviseudun KHS) vaan ne on luettavissa liitteestä.

Luoma totesi Salmelan kommenttiin, että Järviseudulla on haluttu viestiä kalataloudellisesti arvokkaista vesialueista.

Pyydysyksikköasiasta keskusteltaessa Malin toi esille, että nehan ovat lähinnä osakaskuntakohtaisia.

Luoma kertoi myös konkreettisista toimenpiteistä joita KHS:ssä on mainittu ja miten niitä on tarkoitus panna täytäntöön. Luoma kertoi myös pääpiirteet Lappajärven kaupallisesta kalastuksesta ja, että kaupallisen kalastuksen edellytykset pitää turvata kestäväällä pohjalla. Lisäksi Luoma kertoi eri kalastajaryhmiä koskevista pyydysrajoituksista. Lappajärven siian tarkoituksenmukaisen kalastuksen mahdollistamiseksi on sallittu myös 50-54 mm verkkojen käyttö enintään 240 m verkkopituudella. Lisäksi Luoma kertoi mitkä ovat Lappajärven pääasialliset saaliskalat. Keskusteltiin myös kalojen alamitta-asiasta ja Paloniemi toi esille myös siikojen pieneksi jäämisen. Kotola toi esille myös, että yksi syy voi olla, että siika ei kestä lajien välistä kilpailua. Siikojen pienuuteen ei kuitenkaan käydyssä keskustelussa tullut lopullista ratkaisua.

Heräsi keskustelua myös miksi muilla pienemmillä järvilla ei ole tarvetta rajoittaa kalastusta. Tähän Luoma totesi, että niillä kalastus on muutoinkin varsin vähäistä, joten ei ole tarvetta sitäkin vähäistä kalastusta rajoittaa.

Keskusteltiin myös pienten järvien hoitokalastuksen tarpeellisuudesta ja joillakin alueilla sen tarpeellisuus on kyseenalaista ja on tullut esille myös tapauksia, joissa kalastajien kateus on tullut esteeksi hoitokalastukselle. Todettiin myös puheenvuorossa, että kalastajien kateus joissakin tapauksissa on jopa ”sukupuoliviettiäkin kovempaa”.

Isoja kalayksilöitä koskevassa keskustelussa Kotola toi esille, että hoitokalastuksissa ei riitä pelkästään se, että isot kalat nakataan takasin vaan tarvitaan myös kestäväällä pohjalla olevaa kalastusta.

Käytiin lyhyt keskustelu valtakunnallisesta kalatiestrategiasta ja, että ehkä se pitäisi tekstissä selkeämmin tuoda esille.

Salmelan puheenvuorossa otettiin esille koski-virtapaikkamäärittely johon Luoma totesi, että se asia käsiteltiin keväällä käydyssä kalatalousalueen kokouksessa. **Salmela totesi, että Järvisseudun KTA:n 21.04.2022 vuosikokouksessa tehtyä muutosta/lisäystä, ei ole päivitetty kuitenkaan käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Muutos/lisäys koski sitä, että virtavesien koski- ja virtavesialueet tulitaiisiin määrittelemään ja sen tekstin lopullisen muotoilun esitti vuosikokouksessa puheenjohtaja Luoma. Luoman pyysi, että sopiiko Salmelalle, että Salmelalle, että ELY-keskus sitten lisääs ne seuraavaan KHS:n versioon. Salmela lupasi nyt tyytyä tähän tilanteeseen.**

Järvisseudun KHS liittyen Salmela käytti viimeisen puheenvuoron todeten, että olisi hyvä kaikkiin KHS:n liittyen mainita mikä versio on kulloinkin kyseessä eli se ns. viimeisin versio.

Toisena Lapuanjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman käsittely

Aluksi Paloniemi esitteli suunnitelman, eli kävi johdannon läpi, jonka jälkeen Salmi Juhani jatkoi suunnitelman läpikäyntiä perinteisellä tavalla.

Paloniemi- Kotola keskustelivat siitä, onko suunnitelman tehnyt konsultti esittänyt asiat liian laajasti vai ei. Kotola toi esille, että ei ole samaa mieltä suunnitelmaan kohdistuvasta kritiikistä, koska suunnitelmassa mainitut asiat ovat tärkeitä esille tuotavia asioita.

Paloniemi-Kotola keskustelivat, myös Kuortaneenjärveä koskevista alamitta- ja ylämitta-asioiden käsittelytavoista kalatalousalueen yleisessä kokouksessa joulukuussa 2021. Lähinnä keskustelu koski sitä, että kalatalousalueen hallitus esitti KHS-luonnoksessa Kuortaneenjärveen suosituksena kuhalle 70 cm, hauelle 90 cm ja ahvenelle 30 cm ylämittaa. Kalatalousalueen yleisessä kokouksessa Kuortaneen osakaskunnan esityksenä esitettiin Kuortaneenjärveen KHS-luonnoksesta poikkeavia pyyntimittoja: kuha (alamitta 45 cm, ylämitta 70 cm), hauki (alamitta 45, ylämitta 90 cm), ahven (ylämitta 27 cm). Asiasta äänestettiin ja äänestyksen tuloksena osakaskunnan muutosesitys voitti ja jäi kalatalousalueen yleisen kokouksen kannaksi. Kotola toi esille myös sen, että vesialueen omistajien ääntä ei kuultu kokouksessa

riittävässä määrin. Tähän Paloniemi totesi, että Kuortaneenjävällä osakaskunta on vuokrannut kalastusoikeuden kalastusseuralle ja, että heidän välillään olisi pitänyt käydä laajempaa keskustelua liittyen KHS:n. Kotola toi esille myös, että Kuortaneen järvestä pyydetään liiaksi isoja kuhia pois. Keväällä käydyssä kokouksessa oli myös äänestetty kuhan alamitta-asiaa koskien.

Edelliseen keskusteluun viitaten Salmela totesi, että ylämittasiat ei ole vielä lainsäädännössä.

Keskustelu jatkui Paloniemi-Kotolan välillä siitä onko KHS:ssä mainitut kehittämistoimenpiteet konkreettisia vai ei? Tähän Kotola vastasi, että nehan on tehdyn kyselyn eli saatujen vastausten mukaisia. Keskustelussa tuli esille myös, että järviä koskevissa kohdissa olisi pitänyt mennä tarkemmalle tasolle, ja, että järvikohtaista tutkittua perustietoa pitäisi olla enemmän. Kotola vastasi, että tarkemmalle tasolle ei ollut mahdollista mennä, koska kohteena olevia järviä olisi ollut n. 200 kpl. ja, että monessa pikkujärvessä toistuu samat asiat. Kotola totesi myös tehdyn tietyissä järvissä koeverkkokalastuksia vertailutiedon saamiseksi.

Edelliseen liittyen Paloniemi totesi myös, että Hirvijärven tekojärvellä ollaan tekemässä sopimuksia kalastusoikeuden siirrosta kalastusseuroille.

Käytiin keskustelua Lapuanjoen pääuomaan ja sivu-uomiin liittyen. Kotola totesi, että suurin kipupiste taitaa olla **Udessaakaarlepöyryssä** sijaitseva Stadforsin voimalaitospato. Tähän Paloniemi totesi tärkeäksi vaelluskalojen vaellusyhteyksien palauttamisen. Hän **mainitsi** myös VARELY:n laittamista hallintopakoista koskien Lapuanjoen Mäkelän- ja Hourunkoskea.

Sivu-uomien osalta Salmela kysyi, onko käyty keskustelua purotaimeniin liittyen, johon Kotola mainitsi, että heidän alueellaan virtaamien määrät/purot ovat pieniä, mutta yhteys alapuolisiin vesistöihin on siitä huolimatta olemassa, ja, että purotaimenasia ei ole ajankohtainen heidän alueellaan.

Salmen johdatuksella aloitettiin keskustelu pienvesistöistä eli järvistä, johon liittyen Paloniemi yleisesti kertoi KHS:n ns. järvisisällöstä. Tuli ilmi keskusteluissa myös, että kanadanvesirutto rupeaa olemaan ongelma useissa pienjärvissä.

Keskusteltiin, että luontaisesti lisääntyvät taimenkannat ovat tärkeitä ja, että niistä pitää olla ylpeitä kun niitä vielä on, Salmela pyysi Paloniemeltä tarkennusta, eikö kaikki taimenet lisäänty luontaisesti. Tarkennettiin, että luontainen lisääntyminen tarkoittaa muita kuin istutettuja kaloja.

Kotola totesi, että yhtenäislupa-alueet ja vapaa-ajankalastus on toiminut hienosti Lapuanjoen KHS:n alueella.

Todettiin myös, että valtakunnalliset hoitosuunnitelmat tulisi kirjata selkeämmin näkyviin viimeistään KHS:n päivitysvaiheessa, koska nyt ne on sisällytetty ns.tekstiin. Tosin niistä on jotain mainittu sivulla 7, totesi Salmela.

Salmela kysyi myös viimeisessä puheenvuorossa kuinka on Lapuanjoen KHS ja Norra-Kustenin KHS sovitettu yhteen? Tähän Paloniemi totesi, että suunnittelun alkuvaiheessa on pidetty kokous ja siellä nousi esille lähinnä **Uudenkaarlepyyn** Stadforsin voimalaitoksen pato.

Kolmantena siirryttiin Kyrönjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman käsittelyyn.

Salmi Juhani aloitti suunnitelman läpikäyntiä perinteisellä tavalla.

Paloniemi kertoi aluksi KHS:n sisällöstä ja korosti, että luontaisesti lisääntyville taimenille on oma kappaleensa niiden tärkeydestä johtuen ja asian hahmottamiseksi.

Salmela ilmoitti toimittavansa ja toimitti Kyrönjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan liittyvät kommentit 6.10.2022, joten niitä ei mainita muistiossa uudelleen vaan ne liitetään muistion liitteeksi.

Sutjakkaasti sujuneen käsittelyn lopuksi Kotola kehaisi hyvin tehdystä KHS työstä.

Neljäntenä siirryttiin Keski-Pohjanmaan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman käsittelyyn.

Salmi Juhani aloitti suunnitelman läpikäynnin aikaisemmin hyväksi todetulla perinteisellä tavalla.

Pyydettyjä puheenvuoroja ei **tullut** kovinkaan montaa ja Eero Hakala totesikin, että KHS:n käsittely kalatalousalueella on sujunut luontevasti neuvotellen. Jonkun verran keskustelua käytiin kaupallisen kalastuksen käyvän hinnan muodostumisesta, mutta todettiin sen olevan enemmänkin merialueen asia.

Salmela totesi viimeisessä puheenvuorossa, että Lappajärvellä verkkolupahinta on ollut 3€/verkko. Lisäksi hän totesi, että Keski-Pohjanmaan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma on esimerkillisen hyvä.

Nälän painaessa päälle pj.Tuomas päätti virallisen käsittelyosuuden klo 11.15.

Lopuksi keskusteltiin yleisluonteisesti yhteistyöryhmän tulevaisuuden tarpeista ja kehittämisideoista. Kimmo Riusala totesi, että KHS:n toteutuksen seurantaan tarvitaan ja muissa puheenvuoroissa esitettiin, että yhteistyöryhmä voisi toimia viestintäkanavana esim. tärkeissä kalataloutta koskevissa asioissa.

Puheenjohtaja Tuomas Oikari kiitti osallistujia ja kokous päätettiin lopulta 11.30

Sihteeri Kyösti Nousiainen

Puheenjohtaja

Tuomas Oikari